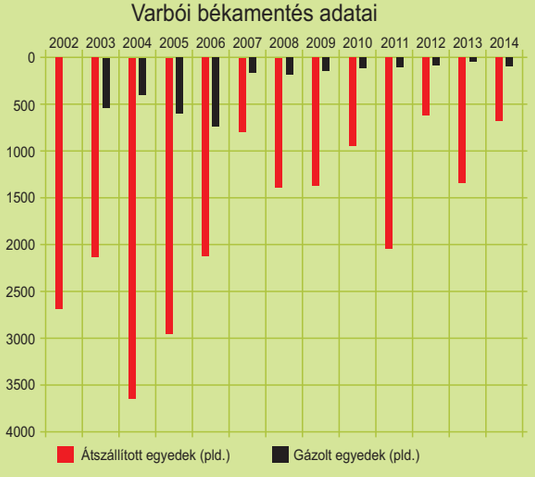


A **gyöngyösi Sástó** és a környező üdülőtelep keleti oldalán futó 24. sz. országút jelentős forgalommal, ezen belül is sok nehézgépjárművel terhelt. Bonyolulttá teszi a képet, hogy a szakasz északabbi részében két hajtűkanyar is van, ami a vándorló állatokat kétszeri átkelése kényszeríti. Az állatgázolások csökkentése és a forgalombiztonság növelése érdekében a kritikus – 9+841 – 11+081 szelvények közötti – 1600 m hosszú útszakaszon a meglévő 6 áteresz felújítása, 11 db új átjáró és a hozzájuk kapcsolódó 3108 m hosszú kétoldali terelőárok építése valósult meg, illetve a kemping bejáratánál 82 m hosszban mobil terelőfal kihelyezésére került sor.

A **Varbói-tó** kedvelt turisztikai, szabadidős és horgász célpont, Miskolc és Kazincbarcika városok irányából gépjárművel és tömegközlekedéssel egyaránt könnyen megközelíthető. A tó kétéltűfaunájának legnagyobb részét a barna varangyok teszik ki, de megtalálható a területen a zöld levelibéka, az erdei béka, valamint a gyepi béka is.

A tó északi oldalán vezető, az Északerdő Zrt. tulajdonában lévő út 1200 m-es szakaszán az igazgatóság 2014-ben 9 db új kétéltűátjárót épített és 4 meglévő áteresz tett kétéltűek közlekedésére alkalmassá. A terelőrendszer 194 m hosszú terelőfalból és az út lét oldalán összesen 2065 m hosszban kialakított terelőárokból áll.

Célunk, hogy a beruházásnak köszönhetően, a kétéltűek út alatti átvezetésével a járműforgalom veszélyeztető hatását minimumra csökkentsük. A projekt hatékonyságát a következő években monitoring vizsgálatokkal ellenőrizzük.



Támogatás összege: 322 304 224 Ft
Kivitelezés ideje: 2013.09.02. - 2015.03.31

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Székhely: 3304 Eger, Sánc utca 6.
Telefon: 36/411-581
Fax: 36/412-791
E-mail: titkarsag@bnpi.hu
Felelős kiadó: dr. Horváth Ákos

www.bnpi.hu

Kétéltűátjárók létesítése

a Mátrában és a Bükkben

(KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0011)



SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BNPI leporelló 2015.02.01 CMYK



Valamennyi Magyarországon élő kétéltű védett (békák, varangyok, gőték és a foltos szalamandra). A szaporodásuk idején és egyedfejlődésük kezdeti szakaszában teljesen vízhez kötődő állatok gyakorlati védelme magában foglalja az e fajok számára alkalmas vízi- és szárazföldi élőhelyek általános védelmét, egyes fajok esetében az ezektől az élőhelyektől térben elkülönülő szaporodó helyek, valamint a hozzájuk kapcsolódó vonulási útvonalak biztosítását is. A kétéltű fajok többségére jellemző, hogy bár az életük nagy részét a szárazföldön töltik, szaporodni időről időre a vizes élőhelyekre vonulnak sok esetben utat keresztezve.

Az utak és más vonalas létesítmények nagy területeket, élőhelyeket darabolnak fel, miközben sok állatfaj számára az ezeken bonyolódó forgalom gátat, sorompót jelent a hagyományos vándorlási útvonalakon, elsősorban a hegy és dombvidéki élőhelyeket és a szaporodóhelyként szolgáló tavakat elválasztó útszakaszokon. A legveszélyeztetettebb gerinces csoport - mind faj, mind egyedszám tekintetében – a kétéltűeké, ezért tömeges vándorlásuk idején különleges védelmet igényelnek. A BNPI munkatársai a kétéltűek tömeges vándorlása idején a legkritikusabb helyeken aktivisták közreműködésével vödörben hordták át a békákat az utakon, ez a módszer azonban csak néhány helyszínen és pár napon keresztül végezhető. A kétéltűek védelme és a közlekedés biztonsága szempontjából kedvezőbb a nagytömegű kétéltűvándorlással érintett nagyforgalmú utak alatt kétéltűátjárók, az utak mentén pedig terelőfalak, terelőárkok építése.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság KEOP pályázati forrásból 2014-ben négy útszakaszon épített kétéltűátjárókat, terelőfalakat, terelőárkokat.



A **Bogácsi horgásztó** a régióban élő, ún. szárazföldi életmódot folytató békafajok (barna varangy, zöld varangy, erdei béka, zöld levelibéka, barna ásóbéka) egyik legfontosabb szaporodó helye. Tavaszonként nagy számban érkeznek ide minden égtáj felől peterakás céljából az említett fajok egyedei, de különösen sok béka keresi fel a tavat (egyes években ezres nagyságrendben pl. barna varangyok) dél-délnyugati irányból, az ún. Cseres erdő felől. Utóbbiak vonulási útvonalát keresztezi a 2504. számú (Noszvaj-Bogács) közút, melynek járműforgalma évről-évre a vonuló kétéltűek tömeges pusztulását okozta. A kritikus útszakaszon, kétoldali terelő- és átjáró rendszer épült közel 1 km hosszban, 10 db úttest alatt átvezető alagúttal és számos, kiegészítő műtárggyal (kapuk, terelő elemek, rácsozatok).

A **Hasznosi-víztározó** nyugat-keleti irányba elnyúló víztest, melyet a Kövicses-patak felduzzasztásával



hoztak létre. Déli oldalán található a 2408. sz. közút, mely jelentős forgalmat bonyolít le. A tározó a Nyugati-Mátra legjelentősebb barna varangy szaporodó helye. A felmérések alapján évente 5-15 ezer ivarérett példány érkezik szaporodni a horgászvízként is hasznosított ivóvíz-tározóra. Szintén jelentős szaporodó hely a gyepi béka a zöld varangy, a zöld levelibéka, valamint az erdei béka, illetve a vízhez kötődő hüllők, így kockás sikló és vízisikló számára is.
A tervezett beruházási helyszín a 2408 sz. út 8+243 – 9+459 szelvények közti 1216 m hosszú szakasza.
A közúti átereszek egymástól való viszonylagos nagy távolsága miatt a meglévő 5 áteresz átalakításán túl 12 új átereszt létesítettünk. Az átjárókon kívül a kétéltűek mozgásának irányítására összesen 2344 m terelőárkot és 61 m terelőfalat is építünk az út mindkét oldalán.

